

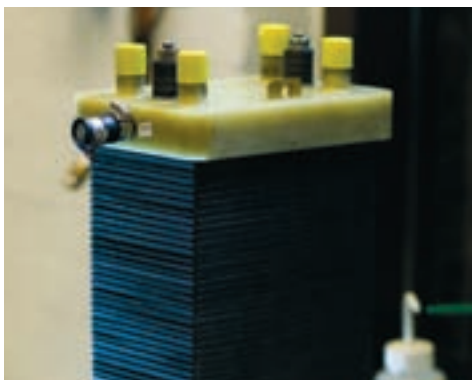
Energiselskaber køber højteknologisk vækstvirksomhed

TRE-FOR, Energi Fyn og Sydfyns Elforsyning investerer 75 millioner i danske brændselsceller. IRD A/S kan nu for alvor kan tage fat på kommercialiseringen af ny energiteknologi.

Af Jesper Tornbjerg

Energiselskaberne TRE-FOR, Energi Fyn og Sydfyns Elforsyning går nu målrettet ind i udviklingen af ny energiteknologi. De investerer 75 millioner kroner i brændselscellevirksomheden IRD A/S, der blandt andet er kendt for at levere teknologi til Fiat, et forsøg med selvforsyning på den norske ø Utsira og til vinderbiler i Shells årlige eco-race.

De tre energiselskaber erhverver i alt 60 procent af den højteknologiske Svendborgvirksomhed, der er grundlagt af forskeren og erhvervsmanden Jørgen Lundsgaard i 1995. Jørgen Lundsgaard er blandt andet også kendt for

at have siddet i Folketinget i en periode – som suppleant for økonomi- og erhvervsminister Bendt Bendtsen (K), hvis daværende energipolitik blev kritiseret af... Jørgen Lundsgaard.

Efter mange års forskning og udvikling står IRD's 32 højtuddannede medarbejdere overfor at udnytte resultaterne på et hastigt voksende marked for ny energiteknologi. Brændselsceller har været længe undervejs, men nu skal det være.

Fremme af teknologi

- Vi vil gerne være med til at fremme dansk energiteknologi, specielt hvor vi også kan se en miljømæssig gevinst, f.eks. CO₂-reduktion, siger administrerende direktør, Knud Steen Larsen, fra TRE-FOR.

- Vi ser udviklingen af brændselsceller som et stort skridt i den rigtige retning mod fremtidens energikilde. Igennem IRD kan vi medvirke til det kommercielle gennembrud. Dermed er investeringen i IRD af såvel strategisk som finansiell karakter, siger han i en pressemeddelelse.

Energi på fynsk

Energi Fyn har samme motiv for investering i fynske IRD. Koncerndirektør Arne Clausen tilføjer dog, at investeringen er 'helt i tråd med

STAK PÅ STAK. Brændselsceller kan bruges i biler, boliger og - hvis der er mange nok - som kraftværker. Anlæggene har været tæt på gennembrud i mange år. Er det nu? - Foto: Polfoto

den internationale og nationale dagsorden om udvikling af nye energiteknologier, men den stemmer også nøje overens med Energi Fyns vision om at udvikle med lokal forankring her på Fyn'.

Administrerende direktør Anders Banke tilføjer, at Sydfyns Elforsyning med investeringen vil medvirke til rationel anvendelse af energi og skabe flere højteknologiske arbejdspladser lokalt.

En perfekt match

Administrerende direktør hos IRD A/S, Morten Riis, er meget tilfreds med den nye aktionærsammensætning. Han vurderer, at virksomheden nu står godt rustet finansielt. Han glæder sig også over, at investorerne 'forstår energibranchen og dermed bliver et stort aktiv for virksomhedens kommercielle fase'.

Brændselsceller producerer - med høj effektivitet - energi ud fra brint og andre brændsler. Cellerne giver dermed mulighed for en bæredygtig energiproduktion. IRD er engageret i udviklingen af flere typer brændselsceller. ■

Læs mere på www.ird.dk

NY ALLIANCE. Opfinderen, politiker og iværksætteren Jørgen Lundsgaard har fundet sammen med tre energiselskaber i bestræbelserne på at bringe udviklingen af brændselsceller ud på markedet. - Foto: Polfoto

Fakta om brændselscellevirksomhed

IRD, Svendborg, blev grundlagt i 1995

Antal ansatte: 34

Ejere: TRE-FOR (34,4 pct.), Energi Fyn (20 pct.), Jørgen Lundsgaard (ca. 19 pct.), APC Danmark (ca. 15 pct.), Sydfyns Elforsyning (5,6 pct.) og medarbejdere (ca. 5 pct.).

Bestyrelse: Søren Rathmann, APC (formand), Jørgen Lundsgaard, Knud Steen Larsen, Arne Clausen og Anders Banke.

Rusk op i jer selv, energibranche!

Pengene styrer! Danmark skal op i omdrejninger, hvis vi skal fastholde en betydelig eksport af energiteknologi. De lokale energiselskaber skal fokusere på forretning og mindre på snæver regional udvikling, mener Søren Houmøller, der er ekspert i risikovillig kapital.

Af Jesper Tornbjerg

Salg af hårde hvidevarer over elregningen og nedgravning af fibernet... meget godt, men er det for alvor med til at udvikle energibranchen? Værdien af den danske energiekseport stiger, og selv om det er dejligt, så er der sorte skyer i horisonten, mener civilingeniør, direktør Søren Houmøller.

Han har netop stiftet firmaet 1st Mile med den mission at sætte fokus på innovation i energi- og miljøsektoren. En af Søren Houmøllers ambitioner er at få de regionale energiselskaber til at tænke forretningsmæssigt og internationalt.

- Den danske energi- og miljøsektor er så alvorligt bagud på innovation og evnen til at skabe forretning på den teknologiske

udvikling, at vi formentlig taber kampen om at levere fremtidens teknologier. De regionale energiselskaber kan her spille en væsentlig rolle, hvis de fokuserer og investerer optimalt, siger Søren Houmøller og påpeger, at andre lande fokuserer stærkt på energiteknologi og bliver stadigt dygtigere.

Få iværksættere

Søren Houmøller nævner, at Vækstfonden for nylig har konkluderet, at iværksætterkulturen inden for energi- og miljøsektoren i Danmark er mangelfuld. Kun ganske få personer og selskaber tør satse på nye virksomheder - der er for få start-ups, som det hedder. Et parallelt problem er, at energibranchen ikke formår at lokke risikovillig kapital til sig. Kun 1,5 procent af de samlede ventureinvesteringer går til energi, selv om det - som Houmøller påpeger - 'er verdens største sektor'.

- Sektoren er stadig præget af monopoltankegang med kunder, der er bundet til med kabler og rør. Når selskaberne siger, at de kun vil bruge deres penge lokalt, mister de en række muligheder for at gøre en forskel for både dem selv lokalt, nationalt og globalt. Så bliver det aldrig til noget stort. Pengene skal arbejde på kommercielle vilkår, ellers vil andre

investorer ikke være med. Der skal være en 'business case', fastslår Søren Houmøller.

- En række undersøgelser peger på, at teknologier, som formår at tiltrække investorer, har langt større succes-rater end de, der ikke evner det. Det er de nye spilleregler, som energi- og miljøsektoren skal lære at leve efter. I Danmark er elsektoren slet ikke oppe i gear, mener han.

USA rykker

Internationale analyser viser, hvad der er på spil. I 3. kvartal 2006 løb de samlede ventureinvesteringer i nye energi- og miljøteknologier i Danmark op i 50 mio. kr. I Silicon Valley i Californien handlede det om 300 mio. dollar eller 30 gange så meget, påpeger Søren Houmøller, der endvidere hæfter sig ved, at en undersøgelse fra New Energy Finance konkluderer, at innovation og investeringer nu flytter fra Europa og til USA. De nye vinderteknologier vil derfor komme fra USA i fremtiden.

- Det er hamrende naivt at tro, at vi i Danmark kan fastholde den førerposition, som vi mener af have, når andre spænder så mange flere heste for. Her skal vi ind i kampen, gerne ved at elselskaberne supplerer deres lokale engagement med kommercielle investeringer. I Danmark kan investorer ikke finde spændende

virksomheder og teknologier at investere i, mens forskere og idé-folk har meget svært ved at finde investorer til deres nye energi- og miljøteknologier. Ved første øjekast er det paradoksalt, siger Søren Houmøller, der med firmaet 1st Mile vil forsøge at bygge bro mellem ideer og penge. Missionen for 1st Mile er at bringe teknologier 'fra forskning til faktura'.

Farligt lokalt krav

En af firmaets første opgaver er at evaluere støttede projekter for Energinet.dk. Netop overgangen til den kommercielle fase for nye energi- og miljøteknologier er der, hvor danske forskere og virksomheder er svage, vurderer 37-årige Søren Houmøller, der indtil for nylig arbejdede som direktør i den primært DONG Energy-ejede ventureinvestor EGJ Udvikling A/S, Herning - et selskab, der ifølge Søren Houmøller gik glip af spændende muligheder på et krav om lokal tilknytning for hvert enkelt projekt.

- Vi skal tage et livtag med vanebetænkningen, have nye kompetencer ind i sektoren og organisere os på nye måder, lyder rådet fra Søren Houmøller. ■

Læs mere på www.1stmile.dk